

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové, Mgr. Daniely Zemanové, Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **R. Z.**, zastoupen JUDr. Janem Šimkem, advokátem se sídlem Čimická 809/35, Praha 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 8. 2008, čj. OAM 581/VL-18-08-2008, v řízení o kasační stížnosti ustanoveného zástupce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 12. 2008, čj. 64 Az 64/2008 - 19,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádnému z účastníků **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**
- III. Stěžovatel **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím žalovaného cit. výše byla žalobcova žádost o udělení mezinárodní ochrany označena za nepřipustnou podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o azylu“), a řízení o ní bylo podle § 25 písm. i) téhož zákona zastaveno.

[2] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou ke Krajskému soudu v Ostravě, v níž mj. požádal o přiznání odkladného účinku žalobě a ustanovení zástupce soudem.

[3] Usnesením blíže označeným v záhlaví tohoto rozsudku byl krajským soudem žalobci ustanoven zástupce advokát JUDr. Jan Šimek. V odůvodnění tohoto usnesení soud uvedl, že žalobce prokázal naplnění předpokladů dle § 35 odst. 8 s. ř. s., neboť nemá žádné příjmy ani majetek. Jelikož je cizincem, neovládá český jazyk a neorientuje se v českém právním řádu, ustanovil mu soud zástupcem advokáta.

II.

[4] Proti tomuto usnesení podal ustanovený zástupce JUDr. Jan Šimek (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž výslovně uplatnil kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy nepřezkoumatelnost napadeného usnesení spočívající v jeho nesrozumitelnosti a nedostatečném odůvodnění. Konkrétně uvedl, že se mu žalobce během Vánoc nepodařilo písemně kontaktovat. Místní příslušnost soudu je založena na místě hlášeného pobytu podle § 32 odst. 4 zákona o azylu, tedy na místě odlišném, než je uvedeno v napadeném usnesení. Dle stěžovatelova názoru měl být žalobci ustanoven zástupce s místem výkonu advokacie dle místní příslušnosti soudu a jeho hlášeného pobytu. Soud tím, že ustanovil zástupcem stěžovatele, porušil § 6 o. s. ř., podle něhož má v řízení postupovat tak, aby ochrana práv účastníků byla rychlá a účinná, obdobně též § 9 s. ř. s. Opakované studium soudního a správního spisu a případná opakovaná účast na jednání, popřípadě osobní kontakt zástupce s žalobcem, může výše uvedenému požadavku vyhovět pouze, bude-li ustanovený zástupce vykonávat advokacii v místě příslušného soudu.

[5] Podle stěžovatelova názoru žalobce svým dosavadním chováním vyjádřil srozumění s tím, že věc bude projednávána u Krajského soudu v Ostravě, a to i z hlediska jeho věcných a časových možností. To má být zřejmé z místa hlášeného pobytu odlišného od místa uvedeného v napadeném usnesení. Proto je v zájmu ochrany žalobcových práv, aby mu byl ustanoven zástupce vykonávající advokacii v obvodu tohoto soudu. Místo pobytu uvedené v usnesení by nemělo být rozhodující, aniž by byl zdůvodněn jeho význam ve vztahu k probíhajícímu řízení.

III.

[6] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost přípustnou [k přípustnosti kasačních stížností ustanovených zástupců srov. např. usnesení ze dne 27. 4. 2007, čj. 8 As 32/2007 - 102, nebo usnesení ze dne 20. 3. 2006, čj. 8 Azs 11/2006 - 52 (všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz)].

[7] Následně se soud dle § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda je dán důvod přijatelnosti kasační stížnosti. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení

odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení z 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS. Nejvyšší správní soud shledal, že krajský soud se dopustil pochybení, jejichž závažnost a možný vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí nebylo lze vyřešit v rámci usnesení dovozujícího nepřijatelnost, neboť o této otázce nebylo doposud zdejším soudem judikováno. Proto nutno věc posoudit meritorně, ostatně již s ohledem na možný význam takového pochybení v obecné rovině ve srovnatelných věcech. Proto byla kasační stížnost shledána přijatelnou.

IV.

[8] Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že přes dílčí pochybení krajského soudu, jímž je nutno zabývat se i bez návrhu [§ 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.], není kasační stížnost důvodná.

[9] Předně je Nejvyšší správní soud nucen konstatovat, že krajský soud pochybil, pokud se po doručení žaloby nezabýval otázkou své místní příslušnosti. K řízení o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věcech mezinárodní ochrany je místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu je žadatel o udělení mezinárodní ochrany (žalobce) v den podání žaloby hlášen k pobytu (§ 32 odst. 4 zákona o azylu). Ačkoli krajský soud při vydání napadeného rozhodnutí vyšel z místa pobytu, jež žalobce v žalobě za své místo pobytu označil (P. 8), které ale zjevně není v obvodu Krajského soudu v Ostravě, nijak neodůvodnil, proč se považoval za soud místně příslušný. Ani z obsahu soudního spisu přitom není nijak patrné, že by se krajský soud otázkou místa žalobcova hlášeného pobytu zabýval.

[10] Nejvyšší správní soud z údajů uvedených v evidenci žalovaného zjistil, že žalobce byl do 1. 9. 2008 hlášen k pobytu v Příjímacím středisku ve Vyšních Lhotách a od 2. 9. 2008 pak na adrese v P.8 – T., kterou uvedl i v žalobě. Jelikož žaloba byla podána k poštovní přepravě dne 4. 9. 2008 a soudu doručena následujícího dne, je místně příslušným Městský soud v Praze. Krajský soud v Ostravě proto pochybil, pokud věc v souladu s § 7 odst. 6 s. ř. s. nepostoupil místně příslušnému soudu.

[11] Pro posouzení důvodnosti stěžovatelových kasačních námitek mají výše uvedené skutečnosti zásadní význam. Jádrem stěžovatelových námitek totiž vychází z toho, že žalobce je hlášen k pobytu a skutečně bydlí v obvodu Krajského soudu v Ostravě, resp. že o věci bude rozhodovat Krajský soud v Ostravě, a proto je v žalobcově zájmu, aby ustanovený zástupce byl pro něho dostupný. Jak však bylo uvedeno výše, žalobce je hlášen k pobytu v Praze, pročez právě s ohledem na žalobcovy nejlepší zájmy mu byl ustanoven zástupce z Prahy, tj. stěžovatel.

[12] Jelikož krajský soud dosud nezačal jednat ve věci samé, bude věc v dalším řízení pravděpodobně postoupena městskému soudu jako soudu místně příslušnému. V takovém případě pak nenastane ani další stěžovatelem namítaný problém, tj. velká vzdálenost zástupcova sídla od sídla soudu, u něhož se řízení vede a u něhož jsou

soustředěny spisy, jejichž prostudování je nezbytné. Budou tak splněny všechny podmínky pro řádné, rychlé a hospodárné vyřešení věci.

[13] Podle Nejvyššího správního soudu procesní úkony místně nepřislušného soudu učiněné před uplatněním námitky místní nepřislušnosti nebo jejím zjištěním z úřední povinnosti mají stejné účinky jako úkony soudu příslušného. K témuž závěru lze dospět též argumentem *a maiori ad minus*, neboť zdejší soud ve své judikatuře opakovaně dospěl k závěru, že místní nepřislušnost soudu namítaná až v řízení o kasační stížnosti není vadou natolik zásadní, aby bylo jen pro ni nutno napadené rozhodnutí rušit (k tomu srov. např. usnesení NSS ze dne 12. 6. 2003, čj. Na 52/2003 - 28, publ. pod č. 27/2003 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 22. 2. 2007, čj. 2 Azs 156/2006 - 38). Tím méně by takový postup byl na místě u rozhodnutí procesního, vydaného před tím, než soud začal jednat ve věci samé. Obdobně judikují též soudy obecné, podle nichž procesní úkony místně nepřislušného soudu učiněné před uplatněním námitky místní nepřislušnosti nebo jejím zjištěním z úřední povinnosti mají stejné účinky jako úkony soudu příslušného (k tomu srov. např. rozsudek NS ze dne 19. 10. 2005, sp. zn. 33 Odo 885/2004, publ. pod č. C 3923 v Souboru civilních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu).

[14] Stěžovatelovy námitky ohledně nedostatečného odůvodnění napadeného usnesení nejsou důvodné. Přestože lze krajskému soudu vytknout postup, který vedl k výše popsaným následkům, neboť stěžovatel se mylně domníval, že krajský soud je z jemu neseznatelného důvodu soudem místně příslušným, nebylo povinností soudu tyto skutečnosti uvádět v odůvodnění napadeného usnesení. Rozhodoval-li soud o žádosti o ustanovení zástupce, bylo jeho povinností především v odůvodnění uvést, na základě jakých skutečností dospěl k závěru, že podmínky dané § 35 odst. 8 s. ř. s. jsou v žalobcově případě splněny. Této povinnosti soud dostál, a proto požadavek, aby podrobně odůvodnil, proč ustanovuje advokáta se sídlem mimo svůj obvod, je nepřipadný. To platí tím spíše, že je z hlavičky napadeného usnesení zcela zřejmé žalobcovo místo pobytu v P.8 – T..

V.

[15] Ze shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[16] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá na jejich náhradu právo. Žalobce ani žalovaný náhradu nákladů řízení nepožadovali a ani soud z obsahu spisu žádné jejich náklady neshledal. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. března 2009

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu